

HIZTEGI BATUA

*lanabes - lekua***lanabes****lanaldi****lanarte****lanbide**lanbo* e. **lanbro****lanbro****lanbrotsu****lanbrotu**, lanbro(tu), lanbroitzen, *da/du* ad.**landa 1** iz. 1 'lantzeko on den lur-eremua, alorra'; 2 'hiriguneari kontrajartzen zaion eremua, batez ere hitz elkartuetan'**landa 2** pospos.**-tik landa****-z landa(ra)**landara* e. **landare****landarazi**, landaraz, landarazten**landare****landaredi = flora****landaretza****landatu**, landa(tu), landatzen, *du* ad.**landatzaile****landazain****lander** *Jas.* 'behartsua'**landerretxe** *Jas.***landetxe****landu**, lant/landu, lantzen, *du* ad.**landugabe****lanegun****langa****langabe** iz. eta izond.**langabezia** 'lanik eza'**langai****langar****langatu**, langa(tu), langatzen, *du* ad.**langela****langile****langilego 1** *Ipar.* 'langiletasuna'; 2* e. **langileria**, **langileak****langileria****langiletasun****langintza****lanjer** *Ipar. G. er.* 'arriskua'.**lanjeros** *Ipar. G. er.* 'arriskutsua'**lankide****lankidego = lankidetza****lankidetasun****lankidetza = lankidego**

lanlekulano* e. 1 **laino**; 2 **laño****lañotasun****lanpa** *Ipar.* h. **lanpara****lanpara****lanperna** 1 'oskolduna': *Fam. Lepadidae*; 2 'perretxikoa': *Amanita sp.***lanpetu** izond.**lanpeturik****lanpostu****lansari****lantegi** 1 'lan egiteko tokia, batez ere fabrika baino txikiagoa': *eskultorearen lantegia*; 2 'egitekoa, lana, beharlekua': *lantegi ederra hartu dik bere gain!***lantoki****lantsu****lantu****lantza****lantzaile** gehienetan hitz elkartuko bigarren osagai bezala: *lur (-) lantzaile***lantzean** *Bizk.***lantzean-lantzean****lantzean behin****lantzoi**: *Ammodytes tobianus*, etab.**lanuzte****laño** 1 'apala'; 2 'laua': *itsasoa laño dago***lañotasun****lapa**: *Fam. Patellidae***lapa-belar**: *Arctium lappa***lapastu**, **lapats/lapastu**, **lapasten**, *G. er.* '(esnea) mindu'**lapati**: *Fam. Gobiessocidae***lapatin** 'lapa-belarraren fruitua'**lapats****lapatx** *Bizk.* 'lapa-belarra'**lapiko****lapikoko****lapikotxo****lapikotzar****lapitz** 1 *Ipar.* 'arbela'; 2 = **arkatz****lapranean** *Bizk.* 'zeharka': *lapranean inausi***laprast****laprast egin****laprastada****laprasteko****lapur**lapurketa* e. **lapurreta****lapurreria****lapurreta****lapurtar****lapurtera****lapurtu**, **lapur(tu)**, **lapurtzen**, *du ad.***lapurtxori** 'mika'**lar** *Bizk.:* *ez dio geroari lar begiratu behar; lar ondo ere; lar zorrotz erantzun zion; beldur lar har ez de-
zaten***laranja**laranjaondo* e. **laranjondo****laranjondo**: *Citrus sinensis***laratro** *Bizk.* 'daratulua'**laratz****larba**

lardaska

lardaskatu, lardaska(tu), lardaskatzen, *du* ad.

lardaskeria

lardastu, lardats/lardastu, lardasten, *du* ad.

lardats

larderia *Ipar.*

larderiatsu *Ipar.*

larderiatu, larderia(tu), larderiatzen, *Ipar. da/du* ad.

larehun* e. **laurehun**

largabista *Ipar.* 'betaurrekoa'

largatu, larga, largatzen. *Zah. h. laga*

largo *Ipar.* 'zabala, lasaia': *sorbaldaz arras largoa*

largoki *Ipar.*

largotasun *Ipar.*

laringe

larritz: *Larix decidua*

larmintz

larogei* e. **laurogei**

larrabere

larrain

larrapast* e. **laprast**

larrasuge 'suge gorria'

larratu, larra, larratzen, *da/du* ad.

larretxori h. **hegatxabal**

larrazken *Ipar.* 'udazkena'

larre

larregi batez ere *Bizk.*

larregikeria

larreratu, larrera(tu), larreratzen, *da/du* ad.

larri 1 izond.: 1 'handia': *letxa larria*; 2 'estuasuakoa': *gure hizkuntzaren egoera larria*

larri 2 iz. 'larritasuna': *bere hutsa aitortu beharrak ematen zion larria eta lotsa*

larri-ikara

larriagotu, larriago(tu), larriagotzen, *da/du* ad.

larrialdi

larriarazi, larriaraz, larriarazten, *du* ad.

larrigarri

larriki

larrimin

larritasun

larritu, larri(tu), larritzen, *da/du* ad.

larritxo

larru

larrua apaindu

larrua jo 1 'larrua landu'; 2 *Lgart.* 'seksu harremanak izan'

larrua ondu

larrutik pagatu

larruarazi, larruaraz, larruarazten, *du* ad.

larruazal

larrudura *Ipar.*

larrugin

larrugorri: *larrugorrien buruzagia*; *gizon larrugorriak*; *larrugorri zegoen eguzkitan*

larrugorrian

larrugorritasun

larrugorritu, larrugorri(tu), larrugorritzen, *da/du* ad.

larruki

larrutu, larru(tu), larrutzen, *da/du* ad.

larrutzaile

lartxo *Bizk.* 'gehiegixto'

laru *Bizk.* batez ere 'kolore horia'

larunbat

larutu, laru(tu), larutzen, *da/du* ad.

lasai

lasaialdi

lasaiarazi, lasaiaraz, lasaiarazten, *du* ad.

lasaibide

lasaigarri

lasaikeria

lasaiki

lasaitasun

lasaitu, lasai(tu), lasaitzen, *da/du* ad.

lasaitxo

lasatu* e. **lasaitu**

laskitu, laski, laskitzen, *da/du* ad., *Bizk.* 'hondatu'

lastaira

lastamarraga

lastargi

lastategi

laster 1 izond. eta iz.: *laster batean*; *lan lasterra*; 2 adlag.: *laster etorriko da*

laster egin

lasterrean

lasterbide

lasterka: *lasterka batean*

lasterka egin

lasterkarazi, lasterkaraz, lasterkarazten, *du* ad.

lasterkari

lasterkatu, lasterka(tu), lasterkatzen, *Ipar.* 1 *da* ad. 'lasterka egin'; 2 *Zub. du* ad. 'jazarri': *etsaiak hilik eta lasterkaturik*

lasterketa

lasterraldi

lastertasun

lastertxo

lastima

lastimagarri

lasto

lastodun

lastokara

lastotu, lasto(tu), lastotzen, *da* ad.

lastoztatu, lastozta, lastoztatzten, *du* ad.

lata 1 'teilapeco ohol mehea'

lata 2 *Heg.* 'kontserba(-)ontzi mota bat'

laterri h. **estatu**

latex

latifundio

latin

latorri

lats batez ere *Ipar.* 'ur laster txikia'

latsari

latsarri

latsatu, latsa, latsatzen, *du* ad. 'arropa urez garbitu'

latz

latzarazi, latzaraz, latzarazten, *du* ad.

lau 1: *arratsaldeko laurak dira*; *uztailaren lauan*

lau hankan 'eskuak eta zangoak lurlean ezarriz'

lau oinean 'eskuak eta zangoak lurlean ezarriz'

lauretan hoge *Ipar.* 'laurogei'

lau 2 iz. eta izond.

lauburu

laudagarri

laudamen

laudarazi, laudaraz, laudarazten, *dio* ad.

laudatu, lauda, laudatzen, *du* ad.

laudatzaile

laudorio

laugarren

lauhazka 1 adlag. 'urratsik bizienean (ibili, zaldiak eta)'

lauhazka 2 iz.: *espainiar behorren lauhazka pisua*

lauhazkatu, lauhazka(tu), lauhazkatzen, *da* ad.

lauhortz

lauki

lauko

laukoitz

laukoiztu, laukoitz/laukoiztu, laukoizten, *da/du* ad.

laukote

laukun

laun* e. **lau 2**

launa

launaka

launakatu, launaka(tu), launakatzen, *da/du* ad.

launazka *Ipar.* h. **launaka**

laundu* e. **lautu**

lauoineko

lauoinka 1 adlag. 'urratsik bizienean (ibili, zaldiak eta)'

lauoinka 2 iz.: *zaldien lauoinka ezin geldituz*

laurden

laurdendu, laurden(du), laurdentzen, *da/du* ad.

laurdenkatu, laurdenka, laurdenkatzen, *du* ad. *Ipar.* 1 'laurdendu'; 2 'gillotinatuz'

laurehun: *laurehun eta bost; laurehun eta hoge*

laurehungarren

laurleko *G. er.* h. **pezeta**

laurogei: *laurogeita bar; laurogeita hamar*

laurogeina

laurogeigarren

lausengari

lausengatu, lausenga, lausengatzen, *du* ad.

lausengu

lauso

lausogarri

lausotasun

lausotu, lauso(tu), lausotzen, *da/du* ad.

lautada *Geogr.* h. **ordoki**

lautasun

lautu, lau(tu), lautzen, *da/du* ad.

lauza

lauzatu, lauza(tu), lauzatzen, *du* ad.

lauzka *Ipar.*

lauzkatu, lauzka(tu), lauzkatzen, *Ipar.* lagundu, indartu

lauzpabost

laxatu, laxa. laxatzen, *da/du* ad., *Ipar.* 1 'askatu'; 2 'lasaitu'; 3 'zabartu'

laxo

laxokeria
laxoki
laxotasun
lazeria *Ipar.* 'miseria'
lazgarri: *oroitzapen ile-lazgarria*
lazki
laztabin
laztan *iz. / izond.*
 laztan eman
 laztan egin
 laztan izan 'maite izan'
laztandu, *laztan(du), laztantzen, du ad.*
laztangarri
laztanka
laztanki
laztankiro
laztansasun
laztantxo
laztasun
laztu, *latz/laztu, lazten, da/du ad.*
laztura
lazun = korrokoï
lebatz e. legatz*
lebitar *Erl.*
legamia
legamiadun
legamiagabe(ko)
legamiatu, *legamia(tu), legamiatzen, da ad.* 'orea' *altxatu*
legar
legarreztatu, *legarrezta, legarreztatzen, du ad.*
legartsu
legartza
legatz: *Merluccius merluccius*
lege
 lege nagusi
legealdi
legebiltzar
legebiltzarkide
legedi = legeria
legegabe
legegai
legegile
legegin *Bizk.* 'legegilea'
legegintza
legegintzaldi
legegizon 'gizon legelaria'
legelari
legen
legonar 'legen beltza, Hansen-en baziloak eragindako legen-mota'
legendardun
legendun
legeria = legedi
legetxe *Biz.* 'bezalaxe'
legez 1 'legearen arabera'; 2 *Bizk.* 'bezala'
legezko
legezkotasun
legeztapen

legezatu, legeza, legezatzten, *du ad.*

legoa 'bide(-)neurri zaharra'

lehen 1 adlag. 'lehenago'; 2 ord. 'lehenengo'; 3 iz. 'lehenaldi iragana'

lehen baino lehen 'lehenbailehen'

lehen buruan

lehenago

lehenagoko

lehenaldi

lehenbailehen

lehenbizi

lehenbiziko

lehenbizikoz h. lehenbizi, lehenik

lehendabizi

lehendabiziko

lehendakari

lehendakariorde

lehendakariordetza

lehendakaritza

lehendanik *Jas.* h. lehendik

lehendik

leheneko *Ipar.* h. lehenago

lehenen

lehenengo

lehenengo eta behin

lehenengoz

lehengai

lehenago

lehenoratu, lehenora(tu), lehenoratzen, *da/du ad.*

lehengusina *Bizk.*

lehengusu

lehenik

lehenik eta behin

lehtasun

lehentxeago

leher egin 1 'lehortu, eztanda egin'; 2 'guztiz nekatu'

leher gaizto egin

leher eragin

leherrenak egin

ahalak eta leherrak egin

lehergai

lehergailu

lehergarri

leherkari

leherketa

leherra *Ipar.:* *arrainez bazen leherra han; aste guztian euriz leherra egin zuen*

leherrarazi, leherraraz, leherrarazten, *du/dio ad.*

lehortu, leher(tu), lehortzen, *da/du ad.:* 1 'eztanda egin'; 2 'nekatu'; 3 batez ere *Ipar.* 'zanpatu'

lehortzaile

lehia 1 'ahalegin bizia'; 2 'norgehiagoka': *elkarren lehian ibili*

lehiaka

lehiaketa

lehiakide

lehiarazi, lehiaraz, lehiarazten, *du ad.*

lehiatsu

lehiatu, lehia(tu), lehiatzen, *da ad.*

lehiatuki

lehoi: *Panthera (leo) leo: lehoi arra; lehoi emea; lehoi(-)zuloa*

lehoinarbar = **pantera**: *Panthera (panthera) pardus*

lehoitegi

lehoitzar

lehor izond. eta iz.: *itsasoz eta lehorrez*

lehorpe

lehorreratu, lehorrera(tu), lehorreratzen, *da/du* ad.

lehortar

lehortasun

lehorte

lehortu, lehor(tu), lehortzen, *da/du* ad.

lei

leia egin

leial

leialki

leialtasun

leiar 1 *Opt.* 'gutxienez alde bat konkaboa edo konbexoa duen beirakia'; 2 h. **kristal**; **beira**

leihatila

leiho

leihor* e. **lehor**

leinargi iz. eta izond.

leinargitasun

leinu

leinuru *Zub.* batez ere 'izpia, distira'

leitu 1 *Herr.* 'irakurri'

leitu 2 'hormatu, izoztu', *da/du* ad.

leizar* e. **lizar**

leize

su(-)leize

leize-zulo

leizetsu

leka izond. eta iz.

lekadun 1 izond.: *arbola lekadunak*; 2 iz. '*Leguminosae* familiako landarea'

lekaide

lekaime

lekaio 1: *erregeren lekaio lehena*

lekaio 2 'oihua, irrintzia'

lekari

lekaro *G. er.* 'basamortua'

lekat *Ipar. Zah.* 'salbu, izan ezik': *leku guztietako herriez, lekat juduez*

lekatu 1, lekat, lekatzen: 'kanpo utzi, salbuetsi' *Ipar. Zah. du* ad.

lekatu 2, leka(tu), lekatzen: 'lekan sartu; lekak aletu; lekaz bete'

lekoa* e. **legoa**

(Euskaltzaindiak, Bilbon, 1998ko apirilaren 24an onartua)